

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Clypevs Theologiæ Thomisticæ

Continens Tractatus de attributis, de visione Beatifica, de scientia Dei, ac
de ejus voluntate, & Providentia

Gonet, Jean-Baptiste

Parisiis, 1669

§. VI. Solvuntur aliæ objectiones ex ratione petitæ,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77232](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77232)

ab aeterno electos in sua natura, quia non habet illos speciali modo sibi in natura substantialiter unitos & conjunctos, sed in sua tantum praescientia & praedestinatione aeterna.

Ad locum Iſidori dicendum est, illum nihil aliud intendere, quam quod si res temporales peterent ex sua ratione semper Deo esse praesentes; ita ut illis repugnaret successio, fluxus, ac mutabilitas in propria illarum duratione & mensura, non essent temporales, sed aeternae. Non negat tamen tempora esse Deo praesentia in aeternitate, per extensionem ipsius aeternitatis ad res temporales, & ad omnes temporis differentias; sed hanc praesentiam expressè docet cap. 6. ejusdem libri, his verbis. *Omnia tempora praecedit divina aeternitas, nec in Deo praeteritum, praesens, & futurum aliquid creditur: sed omnia praesentia in eo dicuntur, quia aeternitate sua cuncta complectitur.*

§. VI.

Solvuntur aliae objectiones ex ratione petite.

236. **C**ontra nostram conclusionem multipliciter insurgunt Adversarij, & varia in illam argumentorum tela detorquent. In primis enim sic arguunt. Implicat aliquid alicui coexistere, nisi illud prius in se existat; coexistentia enim, cum sit relatio mutua, duo simul existentia importat: Sed Antichristus v. g. nunc non existit in se: Ergo nunc Deo in aeternitate non coexistit.

237. Communis solutio hujus argumenti est, eodem modo quod unum coexistit alteri, debere existere in se: Antichristus autem, etsi nunc non existat in se, copula uniente pro nunc nostri temporis, & in ordine ad propriam mensuram; existit tamen nunc in seipso, copula uniente pro nunc aeternitatis, & in mensura illa inadequata & superexcedente; ac proinde, licet non coexistat Deo in propria duratione, & in nunc nostri temporis, coexistit tamen Deo, in mensura aeternitatis. Quod ut plenius innotescat.

Nota primò, Verbum in hac propositione, *Antichristus ab aeterno Deo coexistit*, posse unire extrema pro nunc nostri temporis, vel pro nunc aeternitatis semper praesentia. Nota secundo, posse unire pro nunc aeternitatis, ut correspondente vel aequivalente huic nostro tempori, vel ut tantum aequivalente nunc futuro temporis, in quo Antichristus erit. Dicimus ergo, quod si in illa propositione, *Antichristus nunc Deo in aeternitate coexistit*, verbum uniat pro hoc nunc nostri temporis, vel pro nunc aeternitatis huic correspondente, illa est falsa. Si autem verbum uniat pro nunc aeternitatis, correspondenti nunc futuro, quod Antichristus in propria duratione erit, sic est vera.

238. **I**nstabis: Impossibile est Antichristum coexistere Deo in nunc aeternitatis, quocumque modo considerato, nisi existat saltem in ipsa aeternitate; coexistentia enim importat mutuam extremorum existentiam, in ea saltem mensura, in qua coexistunt: Sed Antichristus non existit in aeternitate: Ergo non coexistit Deo in nunc aeternitatis. Minor probatur dupliciter. Primò quia si Antichristus nunc existeret in aeternitate, verum esset dicere de illo, quod existeret ab aeterno; existere enim in aeternitate, idem est ac ab aeterno existere: Sed Antichristus

Tom. I.

A non existit ab aeterno, ut est certum de fide: Ergo non existit in aeternitate.

Secundò, Si Antichristus in aeternitate existeret, deberet esse in ea productus, cum existentia non possit illi communicari, nisi medià creatione vel productione: Sed hoc non potest dici, aliàs ille bis produceretur; in aeternitate scilicet, tanquam in mensura superiori; & in tempore, tanquam in propria mensura, in qua ille aliquando debet exitere: Ergo &c.

239. **R**espondeo concessa Majori, negando Minorem, ad cujus primam probationem, distinguo Majorem. Si existeret in nunc aeternitatis, adaequatè sumpto, & secundum totam extensionem virtuales quam continet, esset ab aeterno, concedo. Si existeret in nunc aeternitatis, inadaequatè sumpto, & secundum aliquam tantum ejus virtualitatem, nego.

240. **E**xplicatur: Aliud est Antichristum esse ab aeterno, & aliud illum existere in aeternitate. Ut enim esset ab aeterno, deberet ejus existentia ad totam aeternitatem coextendi, eo ferè modo quo illi coextenderetur tempus infinitum si daretur, ac proinde deberet mensurari ab aeternitate adaequatè sumpta, & secundum omnes sinus & partes virtuales quas continet. Ut autem dicatur nunc esse praesens & existens in aeternitate, hoc non requiritur; sed satis est, quòd illa differentia temporis, in qua aliquando existet & erit praesens, nunc contineatur ab ipsa aeternitate; & quòd illa, ratione suae infinitatis, ad eam virtualiter se extendat: quod est existere in aeternitate inadaequatè, & secundum aliquam tantum ejus virtualitatem.

241. **A**d secundam probationem ejusdem Minoris, nego sequelam Majoris: Ut enim Antichristus dicatur praesens & existens in aeternitate, non requiritur quòd in ea producat (sicut imaginantur Adversarij) sed sufficit quòd ejus productio, quae erit in tempore, sit praesens in aeternitate. Ratione enim productionis temporalis & futurae, dicitur Antichristus praesens & existens in mensura aeternitatis, ob rationem saepius allegatam; quia cum aeternitas sit mensura infinita & indivisibilis, continet non solum res praesentes, sed etiam praeteritas, & futuras, in unico nunc indivisibili.

242. **S**ecundò Adversarij sic arguunt. Implicat aliquid existere in mensura aliena & superiori, nisi prius existat in propria, sibi in se intrinseca: At Antichristus v. g. non existit ab aeterno in propria mensura: Ergo nec in aeternitate, quae est aliena, illique extrinseca. Minor est certa de fide: Major autem, in qua est difficultas, probatur multipliciter. Primò, quia prius est aliquid existere in se, quam in alio sibi extrinseco: Ergo implicat aliquid existere in mensura aliena & superiori, nisi prius existat in propria.

ESecundò probant eandem Majorem exemplo loci, nam locus est minus extrinsecus corpori locato, quam aeternitas sit creaturae in ea realiter existenti: At implicat quòd corpus non existens in se intrinsecè, ambiatur à loco extrinsecè; repugnat enim v. g. quòd aliquod corpus sit sub caelo, tanquam sub primo locante, nisi existat in aliquo loco inferiori, sibi proprio & adaequato: Ergo idem quod prius.

Tertiò, Ab exemplo durationis motus primi mobilis, mensurantis extrinsecè hæc inferiora. Implicat enim motum sublunarem realiter existere in duratione motus primi mobilis,

Ll ij

nisi prius existat in duratione sibi intrinseca atque propria: Ergo pariter repugnat aliquid existere in mensura aliena & superiori, nisi prius existat in propria, & sibi intrinseca.

Quarto, exemplo immensitatis: Repugnat enim corpus creatum divinæ immensitati coexistere, aut existere in illa, nisi prius existat in se, & in loco sibi peculiari: Ergo & creaturam aliquam Deo in æternitate coexistere, vel in illa existere, nisi prius existat in duratione sibi propria & intrinseca.

Denique sic probant eandem Majorem. Nul- lum predicatum potest competere rebus in mensura superiori, quod illi repugnet in propria mensura, aliàs mensura superior mutaret naturas rerum: Ergo si existere ab æterno, & Deo coexistere, repugnet rebus temporalibus, secundum propriam illarum durationem & mensuram, non poterit eis competere, ratione mensuræ superioris & excedentis, scilicet æternitatis.

243. Ad hoc argumentum respondeo, Majorem esse veram, quando mensura extrinseca & superior, limitata est & finita; si autem infinita sit, non est necessarium quod prius aliquid existat in duratione propria & intrinseca, prout est in seipsa, bene tamen quod existat in illa, ut in superiori contenta. Hoc autem modo res omnes creatæ, in propria duratione sunt ab æterno, non in illa ut in se, sed ut contenta in æternitate, tanquam in mensura superiori, per quod patet ad primam probationem Majoris.

244. Ad secundam dicendum est, locum communem & extrinsecum, non esse infinitum in ratione locandi, ac proinde non posse ambire & continere nisi corpora quæ in aliquo loco sibi proprio & adequato existunt: æternitas autem, cum sit infinita in ratione durationis, potest per modum mensuræ, res creatas nondum in propriis mensuris existentes continere. Ex quo patet solutio ad tertiam, duratio namque motus primi mobilis, finita est & limitata.

245. Ad quartam, nego Consequentiam & paritatem: Ratio disparitatis est, quia immensitas solum est extremum coexistentiæ creaturarum ad Deum, non autem ratio illas continendi: neque enim creaturæ dicuntur existere in immensitate, sed potius Deus per immensitatem dicitur esse & contineri in creaturis. Æternitas autem, non solum est extremum cum creaturis Deo coexistens, sed etiam mensura in qua continentur creaturæ, & in qua physicè Deo coexistunt. Unde quæ nondum existunt in propria duratione quoad nos, coexistunt Deo in mensura superiori, scilicet æternitate, in qua continentur.

246. Ad ultimam probationem dicendum est, Majorem esse veram, quantum ad prædicata essentialia & absoluta, vel quæ non conveniunt rei ex modo essendi quem habet in mensura superiori: falsam autem, quantum ad prædicata accidentalialia, vel quæ conveniunt rei ex modo essendi quem habet in mensura superiori, quale est illud de quo est sermo. Et est exemplum primo ad hominem contra plerosque ex Adversariis, qui admittunt unum corpus posse esse simul & semel circumscriptivè in pluribus locis, & addunt quod prædicata absoluta, & non dependentia à loco, quæ competere tali corpori in uno loco, convenirent etiam illi in alio: secus autem prædicata dependentia à loco. Secundo id constat in corpore Christi, nam quia corpori Christi in cælo, non competit modus essendi quem

A habet in Eucharistia; nec in Eucharistia, modus essendi quem habet in cælo: etiam prædicata quæ competunt illi, ex modo essendi quem habet in Eucharistia; ut esse indivisibile, invisibile, totum in toto, & totum in qualibet parte, non competunt ei in cælo; & è contra prædicata quæ illi conveniunt ut est in cælo, sicut esse extensum, divisibile, circumscribi à loco &c. non competunt ei in Eucharistia. Idem dicendum est in proposito, cum enim coexistere Deo ab æterno, non conveniat rebus temporalibus, nisi ratione modi essendi quem habent in æternitate, tanquam in mensura superiori; non debet verificari de illis, prout sunt in propria mensura & duratione.

§. VII.

Alia obiectio Adversariorum diluitur.

Tertio obijciunt Adversarij: Ævum est men- 247.

sura infinita à parte post, & indivisibilis; & tamen res temporales non coexistunt illi realiter, nisi quando sunt præsentis; aliàs Angelus posset cognoscere futura contingentia intuitivè, sicut Deus, cum cognitio angelica mensuretur ævo. Ergo similiter, quamvis æternitas sit mensura infinita & indivisibilis, non sequitur tamen, illam continere res temporales & successivas, quando sunt præterite, vel futuræ; sed solum quando sunt actu præsentis, & existentes.

C Confirmatur, Immensitas Dei æquè est infinita & indivisibilis, ac ejus æternitas; & tamen non attingit, nec continet, nisi loca præsentia, & actu existentia: unde Deus non dicitur esse per suam immensitatem in omnibus rebus ab æterno, nec ratione illius continetur in spatiis imaginariis; quia talia spatia non sunt actu, sed tantum in potentia: Ergo similiter, quamvis æternitas sit infinita simul & indivisibilis, non continet res temporales & successivas, nisi quando actu sunt; non verò quando erunt, aut fuerunt.

D Ad objectionem respondeo, concessò Antecedente, negando Consequentiam & paritatem. Ratio disparitatis est, quia licet ævum sit mensura perfectior tempore; non tamen est mensura superior, cui per se tempus subordinetur. Sicut enim esse Angeli non est causa continens in se esse rerum creaturarum; ita nec duratio Angeli, esse mensura in se continens simpliciter durationes inferiores. Secus est de æternitate, quæ non solum est mensura perfectior, sed etiam superior, in qua debent contineri inferiores, sicut esse earum continetur in essentia divina. Unde æternitas ad alias durationes se habet ut locus communis ad particularia, quæ ambit & continet; ut patet de cælo supremo, quod ambit & continet omnia corpora inferiora: ævum autem se habet ad tempus, sicut locus particularis major ad minorem. Unde sicut videmus, quod loca particularia, quamvis majora, non debent necessariò continere minora; Africa enim v. g. quamvis sit major Gallia, non tamen illam continet. Ita similiter, quamvis ævum sit mensura excellentior tempore; quia tamen est mensura particularis, cui tempus essentialiter non subordinatur, non continet res præteritas aut futuras, sicut æternitas.

E Addo quod, quamvis illas contineret, non tamen propterea Angelus posset intuitivè cognoscere futura contingentia, sicut Deus: licet enim